

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2020)0190

2019. gada ziņojums par Eiropas Investīciju bankas finansiālajām darbībām

Eiropas Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūcija par 2019. gada ziņojumu par Eiropas Investīciju bankas finansiālajām darbībām (2019/2126(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 15., 126., 174., 175., 177., 208., 209., 271., 308. un 309. pantu un tā Protokolu Nr. 5 par Eiropas Investīciju bankas (EIB) statūtiem,
- ņemot vērā EIB grupas darbības plānu 2019. gadam, kas ir publicēts EIB tīmekļa vietnē,
- ņemot vērā EIB 2018. gada darbības pārskatu „Opportunity Delivered” (Potenciāla atraisīšana),
- ņemot vērā EIB finanšu pārskatu un statistikas pārskatu par 2018. gadu,
- ņemot vērā EIB pārskatu „EIB operations inside the European Union – Annual report 2018 ” (EIB operācijas Eiropas Savienībā — 2018. gada pārskats), kas ir publicēts 2019. gadā,
- ņemot vērā EIB ziņojumu „The EIB outside the European Union – Financing with global impact – Annual report 2018” (EIB darbība ārpus Eiropas Savienības — finansēšana ar pasaules mēroga ietekmi — 2018. gada ziņojums), kas ir publicēts 2019. gadā,
- ņemot vērā EIB grupas ziņojumu “Ziņojums par 2018. gadu: Eiropas Investīciju konsultāciju centrs”, kas ir publicēts 2019. gadā,
- ņemot vērā jauno klimata stratēģiju un jauno aizdevumu politiku enerģētikas nozarē, ko EIB pieņēma 2019. gada novembrī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/2396 (2017. gada 13. decembris), ar ko Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) 2015/1017 groza attiecībā uz

Eiropas Stratēģisko investīciju fonda termiņa pagarināšanu, kā arī minētā fonda un Eiropas Investīciju konsultāciju centra tehnisku uzlabojumu ieviešanu¹,

- ņemot vērā Eiropas Ombuda ieteikumu lietā 146/2017/DR par to, kā Eiropas Investīciju banka izskatīja sūdzību par vides, veselības un drošības prasību pārkāpumiem tās finansētā projektā,
 - ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu „Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640),
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu „Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns. Eiropas zaļā kursa investīciju plāns” (COM(2020)0021),
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra priekšlikumu regulai, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (COM(2020)0022),
 - ņemot vērā Komisijas 2018. gada 8. marta paziņojumu “Rīcības plāns: ilgtspējīgas izaugsmes finansēšana” (COM(2018)0097),
 - ņemot vērā EIB ekonomikas noturības iniciatīvu,
 - ņemot vērā to, ka EIB 2016. gada 7. oktobrī apstiprināja Parīzes nolīguma ratifikāciju no ES puses,
 - ņemot vērā ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus,
 - ņemot vērā atklāšanas runu, ar kuru Eiropas Komisijas priekšsēdētāja amata kandidāte Urzula fon der Leiena 2019. gada 16. jūlijā uzstājās Parlamenta plenārsēdē Strasbūrā,
 - ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas runu Parlamenta plenārsēdē Briselē 2019. gada 11. decembrī,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un monetārās komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0081/2020),
- A. tā kā saskaņā ar LESD 309. pantu un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru EIB ir jāveicina Savienības mērķu sasniegšana un atbilstoši EIB statūtu 18. pantam tai savi līdzekļi ir jāizmanto, cik vien iespējams, saprātīgi — Savienības interesēs; tā kā tas nozīmē arī to, ka jāievēro Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām un Savienības vides aizsardzības pienākumi, kas ir formulēti LESD 11. un 191. pantā;
- B. tā kā EIB saistības galvenās kredītreitingu aģentūras ir novērtējušas ar AAA, ņemot vērā cita starpā to, ka tās akcionāres ir dalībvalstis, un tās īstenoto piesardzīgo riska pārvaldību;

¹ OV L 345, 27.12.2017., 34. lpp.

- C. tā kā EIB arī 2018. gadā guva peļņu — tās neto pārpalikums bija 2,3 miljardi EUR; tā kā EIB grupai būtu jā saglabā augsts kredīrspējas līmenis, kā arī turpmāk jā nodrošina stabilu un kvalitatīvu aktīvu portfeli;
- D. tā kā EIB ir uzskatāma par dabisku ES partneri finanšu instrumentu īstenošanā, cieši sadarbojoties ar valsti un daudzpusējām finanšu iestādēm, jo tā ir pasaulē lielākā daudzpusējā aizņēmēja un aizdevēja un kopīgi pieder ES dalībvalstīm;
- E. tā kā Līgumā ir noteikts EIB grupas pienākums veicināt ES integrāciju, ekonomisko un sociālo kohēziju un reģionālo attīstību, izmantojot dažādus investīciju instrumentus, piemēram, aizdevumus, pašu kapitālu, garantijas, riska dalīšanas mehānismus un konsultēšanas pakalpojumus;
- F. tā kā Komisija lēš, ka ES 2030. gada mērķu sasniegšanas nolūkā katru gadu būs nepieciešamas investīcijas 1 115 miljardu EUR apmērā¹; tā kā Komisijas ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāna mērķis ir nākamajā desmitgadē piesaistīt 1 triljonu EUR vērtas investīcijas;
- G. tā kā ilgstošām investīcijām parasti ir augstāks ienesīgums nekā standarta investīcijām un tā kā tāpēc to apjomi lielākoties ir mazāki, savukārt saistītie riski — ir lielāki; tā kā ir jā padziļina ilgtspējīgu finanšu produktu tirgu likviditāte un tā kā to var panākt tikai, palielinot tirgū piedāvāto produktu skaitu; uzsver, ka nevar cerēt, ka kritiskā masa tiks sasniegta privātajā sektorā vien, un ka publiskajam sektoram ilgtspējīgu finanšu aktīvu tirgos ir jā piedalās aktīvāk un ka ir jā palielina tā tirgus daļa, tādējādi palīdzot samazināt riskus un ienesīgumu, kā arī palielināt dalību tirgū un likviditāti;
- H. tā kā EIB ir nozīmīga tās ES stratēģijas īstenošanā, kura ir paredzēta ar klimatu un vidi saistītu problēmu risināšanai, kas, kā to norādīja Komisija, ir šo paaudzi raksturojošs uzdevums, un tā kā katru gadu ir vajadzīgas papildu investīcijas 260 miljardu EUR apmērā, lai sasniegtu pašreizējos klimata un enerģētikas jomā nospraustos 2030. gada mērķus;
- I. tā kā pastāvīga uzmanība būtu jā pievērš paraugprakses attīstīšanai saistībā ar EIB grupas rezultātu politiku un vadību, pārvaldību un pārredzamību,

Vispārēji ieteikumi

1. uzsver, ka EIB kā Savienības bankas darbībām ir liela nozīme, lai palielinātu pašreizējo investīciju apjomu Eiropas Savienībā, kas ir zemāks par vēsturiskajiem vidējiem rādītājiem un nav pietiekams, lai sasniegtu ES vērienīgos mērķus ilgtspējas, ekonomikas, sociālajā un darbvietu radīšanas jomā vai lai nodrošinātu reģionālo kohēziju, inovāciju un konkurētspēju ES līmenī, kā arī tādu finansējumu vietējā līmenī, tostarp no pašvaldības puses, kas apmierina iedzīvotāju vajadzības;
2. atzīst, ka ES un tās dalībvalstīm būtu vairāk jā investē klimata pārmaiņu apkarošanā, digitālajā revolūcijā un sabiedriskos pakalpojumos;
3. atzinīgi vērtē ES koordinēto reakciju uz Covid-19 pandēmiju un atkārtoti uzsver nepieciešamību steidzami rīkoties, lai pārveidotu mūsu ekonomiku un mazinātu krīzes

¹ Eiropas Komisija, SWD(2016)0405, 2016. gada 6. decembris, 22. tabula (scenārijs *EUCO30*, avots: *Primes* modelis).

sociālo un ekonomisko ietekmi; īpaši atzinīgi vērtē funkciju, kas EIB ir jāveic ES ekonomikas atbalstīšanā, izmantojot Eiropas Garantiju fondu, pārskatīto programmu *InvestEU*, Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu un Maksātspējas atbalsta instrumentu; uzsver, ka šī funkcija ir īpaši svarīga no MVU un visvairāk skarto nozaru viedokļa; vienlaikus aicina EIB pildīt tās apņemšanos saskaņot visas savas darbības ar ES mērķi panākt klimatneitralitāti — vēlākais līdz 2050. gadam; pieņem zināšanai EIB 2020. gada 15. jūnija nostājas dokumentu par tās Klimata bankas ceļvedi un atkārtoti prasa noteikt vērīnīgus pasākumus un precīzus mērķus, jo īpaši attiecībā uz atbalsta piešķiršanu ar nosacījumu, ka pakāpeniski tiek atcelti pasākumi, ievērojot ES 2050. gada dekarbonizācijas mērķus;

4. konstatē pasaules ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, ņemot vērā, ka reālā IKP pieaugums ir palēninājies un globālas problēmas sekmē nenoteiktību; konstatē Eiropas Savienībā pēdējo desmit gadu laikā veikto investīciju zemo līmeni; prasa palielināt publiskās un privātās investīcijas Eiropas Savienībā valsts, reģionālā un vietējā līmenī;
5. konstatē EIB ziņojumu par investīcijām 2019. un 2020. gadā, kurā ir uzsvērtas problēmas, ar kurām ES saskaras konkurētspējas jomā, piemēram, nevienlīdzības palielināšanās un nepietiekams investīciju līmenis, jo īpaši ar klimatu saistītā pētniecībā, izstrādē un digitalizācijā, — tās visas apdraud Eiropas ekonomikas nākotni; mudina EIB darīt visu iespējamo, lai minētās problēmas novērstu tās darbībā;
6. secina, ka 2018. gadā EIB investēja 64 miljardus EUR 854 projektos; konstatē, ka EIB piesardzības principu ievēro, jo tikai 0,3 % tās izsniegto aizdevumu nav nesuši ienākumus;
7. atkārtoti uzsver nepieciešamību līdzsvarot EIB finansējuma ģeogrāfisko sadalījumu; prasa EIB novērst sistēmiskos trūkumus, kuru dēļ atsevišķi reģioni vai valstis pilnībā nespēj izmantot tās finansiālās darbības, cita starpā, pastiprinot tās centienus paplašināt kredītēšanu, sniedzot tehnisko palīdzību un konsultatīvu atbalstu, jo īpaši reģionos ar zemu investēšanas spēju, un sniedzot konsultācijas par projektu izstrādi, lai veicinātu iekļaujošu izaugsmi un ekonomisko, sociālo un teritoriālo konvergenci un kohēziju, kā arī ņemot vērā EIB finansēšanas uz pieprasījuma balstīto raksturu;
8. prasa EIB uzņemt svarīgu lomu ilgtspējīga finansējuma veicināšanā gan Eiropā, gan ārpus tās un ar kredītēšanas darbību starpniecību par prioritāru noteikt ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam 17 ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu, turpinot piesaistīt investīcijas sociāliem, zaļiem un ilgtspējīgiem projektiem;
9. prasa, lai pirms projektu apstiprināšanas tiktu sniegts pietiekami liels atbalsts, ar kuru stiprina kārtību, saskaņā ar kuru vietējās un reģionālās pārvaldes iestādēm nodrošina tehnisko palīdzību un finanšu konsultācijas un vairo to spējas, nolūkā atvieglot pieejamību un iesaistīt visas dalībvalstis; šajā sakarībā prasa arī palielināt atbalstu konsultāciju pakalpojumiem, piemēram, konsultāciju centram *InvestEU*, *Jaspers*, *Elena* un *Fi-compass*; prasa pastiprināt sadarbību ar valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm;
10. atzinīgi vērtē EIB savlaicīgos centienus, ar kuriem tā atbalsta tās finansētos projektus to īstenošanas posmā (nodrošinot ekspertus un atbalsta instrumentus un veicot priekšizpēti); aicina EIB un Komisiju sadarboties, lai izstrādātu priekšlikumus, kā EIB grupas sistemātiskāk iesaistīt projektu īstenošanā valstīs, kuras to pieprasa, jo īpaši

jomās, kurās ir nepieciešamas padziļinātas zināšanas vai kuras Savienībai ir stratēģiski svarīgas, piemēram, cīņā pret klimata pārmaiņām;

11. atzinīgi vērtē EIB atbalstu kohēzijas mērķiem, kurš laikposmā no 2009. līdz 2018. gadam vien pārsniedza 200 miljardus EUR;
12. aicina EIB likt uzsvāru uz apspriešanos ar visām ieinteresētajām personām, kuras skar tās projekti, jo īpaši ar vietējām kopienām, pilsonisko sabiedrību un sabiedrību kopumā;
13. uzskata, ka inovācija un prasmes ir būtiski elementi, kas nodrošina ilgtspējīgu izaugsmi un rada kvalitatīvas darbvietas, kā arī veicina ilgtermiņa konkurētspēju; atzinīgi vērtē to, ka 2018. gadā EIB ar 13,5 miljardiem EUR atbalstīja inovāciju un prasmes; sagaida, ka EIB arī turpmāk sniegs atbalstu inovācijai un prasmēm;
14. uzskata, ka Eiropai ir jāpaātrina digitālo tehnoloģiju ieviešana un investīcijas digitālajā infrastruktūrā un prasmēs nolūkā saglabāt konkurētspēju; aicina EIB pievērsties tehnoloģiskajai pārejai, vairāk atbalstot digitalizāciju;
15. EIB sociālajā un vides rokasgrāmatā izklāstītos desmit standartus uzskata par ārkārtīgi svarīgiem un par dalības EIB aizdošanas operācijās priekšnoteikumu, tostarp tādās jomās kā piesārņojuma novēršana un mazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas, ar klimatu saistīti standarti, kultūras mantojums, piespiedu pārmitināšana, neaizsargātu grupu tiesības un intereses, darba standarti, veselība darba vietā un sabiedrības veselība, drošums un drošība un ieinteresēto personu iesaistīšanās;
16. aicina Komisiju īpašu uzmanību pievērst tam, lai tiktu nodrošināts, ka ar ES fiskālajiem noteikumiem nākotnē tiek atbalstīti centieni palielināt publisko investīciju līmeni Eiropas Savienībā, pateicoties kam, EIB varēs no attiecīgajām investīcijām gūt maksimālu atdevi;
17. uzskata, ka, izstrādājot sociālo projektu izvērtēšanas kritērijus, būtu jāņem vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāra principi; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību veikt projektu ietekmes *ex ante* un *ex post* izvērtēšanu no ilgtspējas, konkurētspējas un ietekmes uz ekonomiku, sabiedrību un vidi viedokļa;
18. atzinīgi vērtē EIB līdz šim veiktos pasākumus; aicina EIB uzlabot savus ziņojumus par faktiskajiem sasniegtajiem rezultātiem un to izvērtēšanu, kā arī savu investīciju faktiskās ietekmes uz ekonomiku, sabiedrību un vidi analīzi;
19. aicina EIB reaģēt uz secinājumiem Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā Nr. 03/2019, kurā tika izvērtēts, cik efektīvi Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) ir piesaistījis finansējumu, ar kuru atbalsta visā Eiropas Savienībā veiktas papildinvestīcijas; konstatē, ka ziņojumā ir secināts, ka dažas ESIF operācijas vienkārši aizstāja citas EIB operācijas un ka daļa finansējuma tika novirzīta projektiem, kuros varēja izmantot citus publiskā vai privātā finansējuma avotus, kā rezultātā dažos gadījumos tika pārvērtēts tas, cik lielā mērā ESIF atbalsts minētās papildinvestīcijas reāli sekmēja;
20. uzsver, ka ESIF kvantitatīvajam pamatmērķim —piesaistīt papildu privātās un publiskās investīcijas 500 miljardu EUR apjomā — galvenajam ESIF veiksmes faktoram būt nevajadzētu un ka vismaz par ne mazāk svarīgiem turpmākajās investīciju stratēģijās būtu jānosaka tādi izmērāmi mērķi kā ilgtspēja, papildināmība, ģeogrāfiskais pārklājums un sociālā ietekme;

21. aicina EIB saskaņā ar attiecīgajām ES tiesību normām palielināt ESIF un *InvestEU* finansējuma īpatsvaru to projektu finansēšanā, kuri būtiski veicina ES mērķu īstenošanu ilgtspējas un sociālajā jomā; aicina Komisiju nodrošināt, lai *InvestEU* ilgtspējas pārbaudīšanas metodikas pilnībā atbilst ES mērķiem ilgtspējas jomā un lai sociālo projektu izvērtēšanas kritēriju noteikšanā tiek ņemti vērā Eiropas sociālo tiesību pilāra principi; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību veikt projektu ietekmes *ex ante* un *ex post* izvērtēšanu no projektu ilgtspējas un konkurētspējas un ietekmes uz ekonomiku, sabiedrību un vidi viedokļa;
22. uzskata, ka ir vajadzīgs vēl viena EIB aizdevumu politikas papildinošā rakstura ārēja izvērtēšana un ka šīs izvērtēšanas rezultāti ir jāpublicē;
23. uzskata, ka pēc tam, kad būs publicēti minētās ārējās izvērtēšanas rezultāti, būtu jāapsver nepieciešamība vispārēji palielināt EIB kapitalizāciju, lai varētu izsniegt vairāk ilgtermiņa aizdevumu un izmantot inovatīvus instrumentus tādu projektu finansēšanai, kuriem ir būtisks potenciāls nodrošināt ilgtspējas, sociālos un inovāciju panākumus, tostarp tādiem projektiem, kas rada ilgtspējīgu izaugsmi un mazina nevienlīdzību;
24. prasa EIB nodrošināt ES politikas virzienu, finansēšanas instrumentu un investīciju ciešu koordināciju, saskaņotību un konsekvenci, lai izvairītos no pārklāšanās un uzlabotu finansēšanas sinerģiju;

EIB, kas vairāk pievēršas klimatam un taisnīgai pārkārtošanās

25. atzinīgi vērtē EIB valdes 2019. gada 14. novembrī pieņemtos lēmumus EIB politikas virzienus pieskaņot uzstādījumam panākt, ka globālā sasilšana līmeni, kurš pastāvēja pirmsindustriālajā laikmetā, pārsniedz tikai par 1,5°C;
26. atzīst, ka EIB var nākties uzņemt lielāku risku, jo īpaši nozarēs un reģionos, kas investīcijas piesaista mazāk, lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus un zaļā kursa ietvaros izvirzītos mērķus, ar nosacījumu, ka šādi aizdevumi atbilst EIB atbilstības kritērijiem un ka EIB saglabā savu AAA reitingu;
27. atzinīgi vērtē to, ka EIB ir pasaulē lielākā “zaļo” obligāciju emitente un sekmīgo “zaļo” obligāciju ieviešanas aizsācēja — “zaļās” obligācijas 11 gadu laikā ir piesaistījušas vairāk nekā 23 miljardus EUR, un to globālā tirgus vērtība tagad sasniedz vairāk nekā 400 miljardus EUR; konstatē, ka galvenais uzdevums ir bijis noteikt kopējus standartus, lai izvairītos no zaļmaldināšanas; atzinīgi vērtē EIB jaunās ilgtspējas izpratnes obligācijas, kuras izlaida 2018. gadā un kuru mērķis ir atbalstīt investīcijas, kas ir saistītas ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem; uzsver, ka ir svarīgi noteikt kopējus standartus attiecībā uz šīm jaunajām obligācijām, lai nodrošinātu, ka projekti ir pārredzami, pārbaudāmi un izmērāmi; aicina EIB turpināt un paplašināt to “zaļo” obligāciju emisiju, kas tiek piedāvātas ar mērķi veicināt Eiropas zaļās kursa īstenošanu un kuras ir jāiegādājas Eiropas Centrālajai bankai, un palīdzēt attīstīt “zaļo” obligāciju tirgu, kurš ir izveidots saskaņā ar ES Rīcības plānu par ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanu, tostarp ES ilgtspējīgu finanšu taksonomiju;
28. prasa, lai Eiropas Investīciju fonds (EIF) tiktu pilnībā integrēts visos EIB klimata pasākumos; aicina EIF par prioritārākām uzskatīt inovācijas vajadzības, pateicoties kurām, nodrošina pāreju uz klimatneitrālu Eiropu; aicina to garantēt, ka tā aktīvi sadarbosies ar uzņēmumiem katru reizi, kad tā tajos veic investīcijas, attiecībā uz

minēto uzņēmumu informācijas plašāku atklāšanu klimata jomā, to emisiju mazināšanu un investīciju novirzīšanu izmaksu ziņā efektīvām alternatīvām (piemēram, energoefektivitātei vai noturībai pret klimata pārmaiņām);

29. atzinīgi vērtē to, ka 2018. gadā EIB 29 % no saviem aizdevumiem piešķir projektiem klimata jomā;
30. aicina ECB, tai patlaban veicot stratēģisko pārskatīšanu, noskaidrot atbalsta un koordinācijas ar EIB instrumentus, jo īpaši saistībā ar tās kā ES klimata bankas lomu, piemēram, finansējot pāreju uz zaļo ekonomiku un ekonomikas ilgtspēju;
31. atgādina, ka EIB klimata stratēģija tika pieņemta 2015. gadā kopā ar tās atbalsttiesīgajām nozarēm un atbilstības kritērijiem attiecībā uz klimatu un klimata politikas īstenošanas stratēģiju; prasa, lai 2020. gadā tiktu pārskatīta pielāgojumu Parīzes nolīgumam īstenošanas stratēģija, tostarp konkrētais ceļvedis par detalizācijas mērķa¹ sasniegšanu 50 % apmērā līdz 2025. gadam, kā arī garantijas attiecībā uz atlikušo aizdevumu klimatneitralitāti pēc atklāta un pārredzama sabiedriskās apspriešanas procesa; aicina EIB pēc dokumentu pieņemšanas izsmeltoši informēt ieinteresētās personas un plašāku sabiedrību; atgādina EIB, ka “zaļajām” investīcijām ir jābūt dzīvotspējīgām un jāveicina dalībvalstu kohēzija;
32. prasa stiprināt rīcības klimata jomā atbilstības kritērijus, lai novērstu risku, ka investīciju rezultātā siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju apjoms būtiski samazināts netiek, nodrošinot attiecīgo ES tiesību aktu ievērošanu un EIB darbības saskaņojot ar jauno taksonomijas satvaru; uzskata, ka visu EIB operāciju pamatā ir jābūt vispārējai kaitējuma nenodarišanas normai un ka tā ir jāiekļauj minētās bankas deklarācijā par vides un sociālajiem standartiem, kas 2020. gadā ir jāpārskata un jāpakārto mērķim par maksimālo globālo sasilšanu 1,5°C apmērā;
33. pauž gandarījumu par pārskatīto EIB oglekļa pēdas izvērtēšanas metodiku un prasa to visaptveroši īstenot, īpašu uzmanību pievēršot marginālā pieprasījuma emisijām un netiešajām emisijām („3. tips”); prasa, lai projekti tiktu izvērtēti visaptveroši, nevis, tikai pamatojoties uz to radīto emisiju dzīves aprites cikla ekonomisko analīzi; prasa veikt stingru klimata uzskaiti —, jo īpaši projektu ekonomiskajā un finansiālajā novērtēšanā uzmanību pievērst piešķirto resursu un faktisko tēriņu lietderībai no klimata viedokļa; šajā sakarībā prasa atjaunināt izlietojuma pakāpes aprēķinus;
34. uzskata, ka EIB ir jāpieprasa, lai tās klienti starpnieki atklātu informāciju par to izmantotā fosilā kurināmā īpatsvaru, un tai ir pakāpeniski jāpiemēro ierobežojumi attiecībā uz starpniekiem, kuru atkarība no tā ir liela; sagaida, ka līdz 2025. gada beigām visu starpnieku rīcībā būs dekarbonizācijas plāns, jo tas ir nepieciešams, lai varētu turpināt to finansēšanu; uzsver, ka ar šādām jaunām prasībām MVU piekļuvi finansējumam ierobežot nedrīkst;

¹ Detalizācija: ja tas ir iespējams un vajadzīgs, Banka centīsies reģistrēt tikai tos rīcības klimata jomā komponentus, kas ir iestrādāti plašākos vispārējos projektos vai programmās. Šāda pieeja nodrošina lielāku detalizācijas pakāpi un atbilst saskaņotajai DAB metodikai” (EIB: “Climate Action Lending – List of eligible sectors and eligibility criteria” (Klimata rīcībai paredzēti aizdevumi – atbalsttiesīgo nozaru un atbilstības kritēriju saraksts), 2017. gada 20. decembris).

35. atzinīgi vērtē to, ka EIB jau 2013. gadā praktiski beidza sniegt atbalstu ogļu nozarei, pieņemot tās aizdevumu politikas enerģētikas jomā 2013. gada redakciju; uzskata, ka saskaņā ar komercbanku nozares paraugpraksi¹ EIB finansējums būtu jāpiešķir ar nosacījumu, ka tiek ievērots uz zinātni balstīts pārkārtošanās plāns, kurā būtu noteikti precīzi mērķi un saistību ņemt vērā Parīzes nolīgumu grafiks, lai tā pakāpeniski pārtrauktu sniegt atbalstu projektiem, kuru darbība rada ievērojamas SEG emisijas; aicina EIB sniegt konsultācijas par to, kā uzņēmumi var īstenot dekarbonizāciju;
36. aicina EIB finansēšanas dokumentos iekļaut klauzulas, kas paredzētu, ka tās aizdevumu saņēmējiem ir jāapņemas pilnībā sasniegt jebkuru dekarbonizācijas mērķi, kas varētu būt iekļauts to aizdevuma pieteikumā; uzskata, ka šādās klauzulās būtu jāiekļauj norma, ka līdzekļu izmaksa ir atkarīga no minēto saistību apmierinošas izpildes un ka gadījumos, kad izmaksa ir jāveic pirms dekarbonizācijas mērķu sasniegšanas, vajadzētu būt efektīvam *ex post* kompensācijas risinājumam;
37. atzinīgi vērtē jauno EIB aizdevumu politiku enerģētikas jomā, jo īpaši tās potenciālu kļūt par nosacījumu mainošu faktoru finanšu iestāžu vidū, ciktāl runa ir par tās ietekmi uz citām bankām; atzinīgi vērtē to, ka minētā politika attiecas uz finanšu starpniekiem, par prioritāti tiek noteikta energoefektivitāte un atjaunojamie energoresursi, pozitīvi atsaucoties uz enerģētikas kopienām un mikrotīkliem, un atzinīgi vērtē arī tās potenciālu palielināt finansiālo atbalstu vietējiem enerģijas avotiem nolūkā izbeigt Eiropas lielo atkarību no ārējiem enerģijas avotiem un nodrošināt piegādes; konstatē, ka izņēmumus attiecībā uz atsevišķiem gāzes projektiem piemēro līdz 2021. gada beigām un ka varētu tikt saglabāts atbalsts gāzes projektiem, kuru ietvaros ir paredzēta zemas oglekļa emisijas gāzu transportēšana; uzsver risku investēt balasta aktīvos, ja aizdevumi tiek piešķirti fosilā kurināmā infrastruktūrai; aicina EIB apņemties, ka tā neveiks nekādu novērtējumu par projektiem, kurus īsteno fosilā kurināmā jomā un kuri tai netika iesniegti pirms 2019. gada 14. novembra; prasa šo politiku regulāri pārskatīt un pastāvīgi nodrošināt tās atbilstību Eiropas ilgtspējīgu finanšu taksonomijai un pēc tās oficiālas pieņemšanas izmantot šo taksonomiju kā atskaites punktu investīcijām klimata un vides jomā, lai tā atbilstu kursam, ar kuru paredz globālo sasilšanu noturēt zemāku par 1,5°C, kā arī, lai tajā ņemtu vērā pienācīgu jaunu ārējo darbību izstrādi Eiropas Savienībā;
38. uzstāj, ka EIB, piešķirot aizdevumus enerģētikas jomā, ir jāīsteno energoefektivitātes princips un jānosaka enerģētiskās nabadzības novēršanas mērķis, ņemot vērā energoefektivitātes ietekmi uz turpmāko pieprasījumu un tās ieguldījumu energoapgādes drošībā;
39. uzskata, ka EIB aizdevumu politikas transporta nozarē pārskatīšana ir viena no galvenajām prioritātēm; prasa ātri pieņemt jaunu transporta finansēšanas politiku, kuras mērķis būtu līdz 2050. gadam dekarbonizēt ES transporta nozari; uzsver, ka EIB būtu jāturpina iesaistīties inovāciju un videi draudzīgu tehnoloģiju finansēšanā aviācijas jomā, tostarp ilgtspējīgu biodegvielu, elektrifikācijas un hibrīdtehnoloģiju izstrādē, lai dekarbonizētu aviāciju un sasniegtu Parīzes nolīguma galveno mērķi;

¹ *Crédit Agricole* ir apņēmusies vairs neatbalstīt uzņēmumus, kas savu darbību attīsta vai plāno attīstīt ogļu nozarē. Tās nulles tolerances politika attiecas uz visiem uzņēmumiem, kas savu darbību attīsta vai plāno attīstīt ogļu nozarē —, aptverot gan ogļu ieguvē, gan enerģijas ražošanu, tostarp ogļu tirdzniecību un transportu.

40. prasa īstenot jaunus politikas virzienus oglekļietilpīgās rūpniecības nozarēs, kurās EIB ir iesaistījies, piemēram, cementa, naftas ķīmijas un tērauda nozarē, galveno uzmanību pievēršot šo nozaru ilgtspējai un tādas aprites ekonomikas veicināšanai, kuras pamatā ir netoksiski materiālu aprites cikli, lai visus nozaru aizdevumus padarītu atbilstošus klimatneitralitātes prasībai vēlākais līdz 2050. gadam; atgādina, ka plaša mēroga pārmaiņas var panākt tikai tad, ja tiek iesaistīti rūpniecības pārstāvji;
41. atgādina EIB, ka bioloģiskās daudzveidības aizsardzība ir galvenais faktors, kas nodrošina pielāgošanos klimata pārmaiņām, un ka ekosistēmu atjaunošana ir vienīgā sevi praksē apliecinājusī tehnoloģija, kas sekmē negatīvas emisijas; aicina EIB savos finanšu instrumentos turpināt izstrādāt bioloģiskās daudzveidības ievērošanas pārbaudes kritērijus, lai nepieļautu nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību; papildus tam aicina EIB apņemties izbeigt finansēt projektus, kas veicina bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu izzušanu un degradāciju un nelikumīgu atmežošanu, un ievērojami palielināt tās finansējumu, ar kuru varētu sasniegt šajā jomā nospraustos ES mērķus, jo īpaši mērķi par neto mežu neto neizciršanu un jūras un piekrastes aizsardzības mērķus, kā arī aicina atbalstīt darbības, kas sekmē bioloģisko daudzveidību un pielāgošanos, un tādus galvenos ekosistēmu pakalpojumus kā apputeksnēšana un zaļā infrastruktūra;
42. atzinīgi vērtē 2018. gadā pieņemtās hidroenerģijas pamatnostādnes¹, un prasa pārredzamības prasības attiecināt uz visiem infrastruktūras projektiem, tostarp tiem, kurus finansē finanšu starpnieki;
43. aicina EIB sadarboties ar mazajiem tirgus dalībniekiem un kopienu kooperatīviem, lai apvienotu mazus atjaunojamās enerģijas projektus un tādējādi nodrošinātu to spēju izpildīt EIB finansējuma saņemšanas nosacījumus.

EIB loma Eiropas zaļā kursa un taisnīgas pārkārtošanās mehānisma īstenošanā

44. uzsver EIB izšķirošo nozīmi ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānā noteikto mērķu sasniegšanā un Eiropas zaļā kursa (EZK) un Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPK) mērķu sasniegšanā un vienlaikus atzīst gan privātā, gan publiskā sektora nozīmi no tādu investīciju mērķu viedokļa, kas attiecīgi 1 triljona EUR un 100 miljardu EUR apmērā EZK un JTM ietvaros ir jāsasniedz nākamo septiņu gadu laikā;
45. mudina EIB atbalstīt projektus, kuru mērķis ir veicināt taisnīgu pārkārtošanos dalībvalstīs; uzskata, ka EIB tās atbalsts būtu galvenokārt jāpiešķir dalībvalstīm, kuras ir visvairāk atpalikušas, jo dalībvalstīm ir atšķirīgi izejas punkti; uzsver, ka, īstenojot pāreju uz oglekļneitrālu ekonomiku, novārtā atstāt nedrīkst nevienu; tādēļ aicina EIB pienācīgu atbalstu, tostarp tehnisko palīdzību, nodrošināt visvairāk skartajiem reģioniem, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgo ekonomisko situāciju un spējas; jo īpaši uzsver nepieciešamību proaktīvi atbalstīt jomas, kurās darbvietas pašlaik ir atkarīgas no augstas emisijas nozarēm, nodrošinot investīcijas apmācībā un alternatīvās ekonomiskās iespējas, lai efektīvi izmantotu nepieciešamos privātos un publiskos resursus un veicinātu pārkārtošanos uz videi labvēlīgāku ekonomiku;

¹ EIB “Environmental, Climate and Social Guidelines on Hydropower Development” (Vides, klimata un sociālās pamatnostādnes par hidroenerģijas attīstību), 2019. gada oktobris.

46. uzsver vajadzību pēc paredzošas un līdzdalības pieejas, lai nodrošinātu, ka pārkārtošanās ir izdevīga visām sabiedrības daļām; prasa atbalstīt skartos reģionus (ogļu ieguves, oglekļietilpīgus utt.) un kopienas, kā arī to nozaru darbaspēku, kuras visvairāk skar dekarbonizācija, vienlaikus veicinot arī minētajām kopienām un reģioniem paredzētu jaunu kopīgu projektu un tehnoloģiju izstrādi sadarbībā ar tiem;
47. uzskata —, lai EIB kļūtu par ES klimata banku un pildītu savu lomu attiecībā uz taisnīgu pārkārtošanos, tai būtu jāuzlabo mehānismi, ar kuru palīdzību tās investīciju stratēģijā varētu labāk ņemt vērā pienesumu, ko sniedz dažādi ieinteresētie dalībnieki, piemēram, vietējās un reģionālās pārvaldes iestādes, arodbiedrības, NVO un attiecīgie eksperti;
48. aicina EIB apņemties īstenot un iesniegt taisnīgu, saskaņotu un iekļaujošu plānu, apspriežoties ar dalībvalstīm un reģioniem un ņemot vērā to sociālos un ģeogrāfiskos apstākļus, lai efektīvi izmantotu nepieciešamos privātos un publiskos resursus un veicinātu pārkārtošanos uz videi labvēlīgāku ekonomiku; šajā sakarībā uzsver, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš to iedzīvotāju un darba ņēmēju aizsardzībai, kurus pārkārtošanās ietekmēs visvairāk, cita starpā nodrošinot piekļuvi pārkvalificēšanās programmām un veicinot investīcijas jaunās ekonomikas nozarēs, kas radīs jaunas un kvalitatīvas darbvietas;

Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) un uzņēmumi ar vidēji lielu kapitālu

49. atzinīgi vērtē EIB grupas vēlmi uzlabot ES konkurētspēju un atbalstīt izaugsmi un darbvieta radīšanu, sniedzot atbalstu tādās jomās kā inovācija, MVU, infrastruktūra, sociālā kohēzija, klimats, vide u.c.;
50. uzsver, ka, neraugoties uz EIB aktīvo iesaistīšanos klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā, šai kredītiestādei arī turpmāk ir jāatbalsta galvenokārt projekti, kas nodrošina reģeneratīvu izaugsmi un darbvieta izveidi;
51. atzinīgi vērtē EIB lielo finansiālo atbalstu MVU — kopumā 2018. gadā ir veiktas investīcijas 23,27 miljardu EUR apmērā, kas labvēlīgi ietekmēja 374 000 uzņēmumus, kuros ir nodarbināti 5 miljoni cilvēku; pieņem zināšanai EIB 2019. un 2020. gada investīciju ziņojumā atspoguļotos rezultātus attiecībā uz MVU un vidēji liela kapitāla uzņēmumu finansēšanu; uzskata, ka MVU un vidēji liela kapitāla uzņēmumu atbalstīšanai arī turpmāk ir jābūt vienam no EIB pamatmērķim, un mudina ievērojamākus pūliņus un lielāku uzmanību veltīt MVU finansēšanai, lai samazinātu šiem uzņēmumiem nepieciešamā finansējuma deficītu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē MVU investīciju sadaļu fondā *InvestEU*; uzsver nepieciešamību pievērsties ilgtermiņa finansēšanai, it īpaši, atbalstot tādus projektus, kuri citādi finansēti netiktu, piemēram, inovatīviem jaunuzņēmumiem un MVU domātus projektus; tomēr uzsver, ka EIB finansēšanas darbības dalībvalstīs ar ilgtspējīgas fiskālās politikas virzieniem aizstāt nevar;
52. konstatē, ka MVU ārējā finansējuma ierobežojumi var būt divreiz lielāki kā lielajiem uzņēmumiem un ka to uzņēmumu īpatsvars, kuri cieš no finansējuma ierobežojumiem, visā Eiropas Savienībā svārstās no 1 % līdz pat 13 %;
53. konstatē, ka visu ES uzņēmumu ārējais finansējums veido tikai nedaudz vairāk nekā vienu trešdaļu no to investīciju finansējuma;

54. uzskata, ka, ņemot vērā MVU stratēģisko lomu, EIB arī turpmāk būtu jāsniedz finansiāls atbalsts un jāpastiprina tās administratīvās un padomdošanas spējas, lai sniegtu MVU informāciju un tehnisko atbalstu nolūkā atvieglot to piekļuvi finansējumam, ņemot vērā mazāk attīstītus reģionus;
55. uzsver, ka, lai praksē sasniegtu šos mērķus, EIB papildus pašu kapitāla palielināšanai un speciālo zināšanu uzkrāšanai par inovatīviem finansēšanas instrumentiem var nākties uzņemt papildu risku; aicina EIB akcionārus nodrošināt pietiekamu daudzumu resursu, pateicoties kuriem, tā varētu izmantot inovatīvus instrumentus tādu projektu finansēšanā, kuriem ir ievērojams ilgtermiņa, sociālu un inovatīvu ieguvumu potenciāls; tādēļ pēc ārējās izvērtēšanas rezultātu publicēšanas prasa palielināt EIB kapitalizāciju, lai varētu izsniegt lielāku skaitu ilgtermiņa aizdevumu un izmantot inovatīvus instrumentus tādu projektu finansēšanā, kuriem piemīt būtisks potenciāls nodrošināt ieguvumus ilgtermiņā, sociālajā un inovācijas jomā, tostarp tādu projektu finansēšanā, kas rada ilgtermiņīgas darbvietas un mazina nevienlīdzību, kā arī palielināt izaugsmes kapitālu, lai MVU varētu paplašināt savu uzņēmējdarbību; uzsver, ka liela nozīme ir papildināmības faktoram, kas EIB būtu jānodrošina attiecībā uz investīcijām visā Eiropas Savienībā, kā arī sadarbībai ar daudziem partneriem; turklāt norāda, ka EIB nodrošinātā finansējuma pievienotā vērtība izpaužas arī kā tehnisko konsultāciju sniegšana un spēju veidošana, lai palīdzētu panākt projektu gatavību investīcijām un nodrošinātu pēc iespējas lielāku ģeogrāfisko līdzsvaru;
56. ierosina EIB savu MVU portfeli padarīt videi vēl labvēlīgāku, piemēram, rezervējot lielākus līdzekļu apjomus videi labvēlīgākiem projektiem un sniedzot atbalstu starpniekbankām tādu produktu izveidē, kas stimulē energoefektivitāti vai atjaunojamo resursu enerģiju; turklāt ierosina EIB atbalstīt MVU digitalizāciju, lai novērstu digitālo plaisu;
57. šajā sakarā apšaubā EIB aicinājumu investēt mazos uzņēmumos un jautā, vai to pārmērīgi sasaista tās ierobežojumi attiecībā uz tādu projektu finansēšanu, kuri ir ļoti riskanti;

Kreditēšana ārpus ES

58. atzinīgi vērtē to, ka EIB darbojas vairāk nekā 130 valstīs ārpus ES, piešķirot aizdevumus projektiem, ar kuriem atbalsta ES ārējās sadarbības un attīstības politiku;
59. konstatē, ka 2018. gadā EIB parakstīja līgumus par 101 jaunu, ārpus ES īstenojamu projektu finansēšanu ar kopējo apstiprināto summu — 9,05 miljardi EUR nolūkā nodrošināt kopējās investīcijas 41 miljardu EUR apmērā, sasniedzot rekordlielu kredītapjomu klimata, sociālajai un ekonomiskajai infrastruktūrai;
60. mudina EIB, kas ir lielākā daudzpusējā aizdevēja pasaulē, saglabāt tās vadošo lomu arī turpmākajā ES finansēšanā un sekmēt ilgtermiņīgas finanses ārpus Eiropas, arī turpmāk nodrošinot tās līderību trešām valstīm paredzēto ES finansēšanas mehānismu izveidē;
61. konstatē, ka aptuveni 10 % EIB aizdevumu tiek piešķirti trešām valstīm un ka lielākā daļa atbalsta tiek piešķirta valstīm ar vidēji augstiem ienākumiem, un ka tikai dažas operācijas tiek finansētas vismazāk attīstītajās valstīs;

62. konstatē Komisijas garantiju, ko ES sniedz EIB pret zaudējumiem, kas var rasties, ar finanšu operācijām atbalstot ārpus Savienības veiktus investīciju projektus; uzskata, ka EIB ir jāuzlabo tās ārējo aizdevumu saskaņotība un koordinācija ar ES ārpolitikas un attīstības politikas mērķiem un dalībvalstu intervences pasākumiem, lai pēc iespējas labāk atbalstītu ES politikas mērķus;
63. mudina EIB uzlabot tās zinātību par attīstības projektiem, jo īpaši projektiem, kas ir saistīti ar tiešiem, privātam sektoram izsniegtiem aizdevumiem;
64. mudina EIB uzlabot vietējā līmeņa sadarbību, tostarp sadarbību pirms projektu īstenošanas un tās laikā, un uzlabot sadarbību ar ES delegācijām;
65. uzskata, ka EIB ir jāuzlabo sava projektu uzraudzība un tās ziņojumi par faktiskajiem sasniegtajiem rezultātiem un to izvērtēšana, kā arī savu investīciju faktiskās ietekmes uz ekonomiku, sabiedrību un vidi analīze; tādēļ ierosina partnervalstīs palielināt vietējo darbinieku skaitu;
66. konstatē, ka ar klimatu saistītā finansējuma apjoms, attiecībā uz kuru laikposmā 2014.-2018. gads ir parakstīti līgumi, pārsniedz ārējo aizdevumu pilnvaru (ĀAP) mērķi, proti, 25 %;
67. aicina EIB pilnībā izmantot līguma klauzulas, kurās tai ir paredzētas tiesības apturēt izmaksas gadījumos, kad projekti neatbilst vides, sociālajiem, cilvēktiesību, nodokļu un pārredzamības standartiem;
68. konstatē, ka aptuveni 40 % no ĀAP operācijām tiek veiktas, izmantojot finanšu starpniekus, un prasa, lai EIB regulārāk sniegtu pilnīgāku informāciju par finanšu starpnieku veikto aizdevumu pārdali; prasa, lai EIB arī turpmāk pārbaudītu aizdevumus, kas tiek piešķirti ar tādu finanšu starpnieku palīdzību, kuri nav pārstāvēti uz vietas; saistībā ar valsts attīstību veicinošām bankām un iestādēm (VAVBI) vērš uzmanību uz to, cik svarīgi, no vienas puses, ir vēlreiz izvērtēt to attiecības ar EIB, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (ERAB) un attīstības bankām, lai panāktu visu minēto kredītiestāžu attiecīgo pilnvaru savstarpēju saskaņotību, un, no otras puses, ciešāk sadarboties ar Komisiju, EIB un valsts, reģionālā un vietējā līmeņa pārvaldes iestādēm, lai panāktu lielāku sinerģiju starp ESI fondiem un EIB finansēšanas instrumentiem un aizdevumiem un lai samazinātu administratīvo slogu, vienkāršotu procedūras, palielinātu administratīvo spēju, veicinātu straujāku teritoriālo attīstību un kohēziju un ESI fondus un EIB finansējumu padarītu atpazīstamākus;
69. pieņem zināšanai EIB 2017. gada jūlija izvērtējuma ziņojumu par starpniecības aizdevumiem ĀKK (Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģions) valstīs¹; pauž bažas par acīmredzamo kontroles trūkumu pār finanšu starpnieku pārvaldītajiem līdzekļiem un par grūtībām uzraudzīt aizdevumu lietderību; jo īpaši uzsver, ka laikposmā

¹ EIB – “Evaluation of the intermediated lending activities of the EIB under the ACP Investment Facility” (EIB pastarpināti izsniedzamo aizdevumu darbības izvērtējums saskaņā ar ĀKK investīciju mehānisms”), 2017. gada jūlijs.

2015.-2018. gads aptuveni 30 % pastarpināti izsniedzamo aizdevumu konkrēti rezervēti nebija¹;

70. konstatē, ka cilvēktiesību principi bankas galvenajās uzticamības pārbaudes procedūrās un standartos integrēti ir; mudina EIB, ņemot vērā vides un sociālo standartu politikas drīzo pārskatīšanu, stiprināt savu cilvēktiesību stratēģiju, kurā tiktu ievērots arī cilvēktiesību aizstāvju un trauksmes cēlēju represēšanas risks, un izpildīt prasību pienācīgi informēt vietējās kopienas un apspriesties ar tām; uzskata, ka šī politika būtu jāīsteno, novērtējot cilvēktiesību riskus, un ka jo īpaši tajā būtu jāiekļauj metodika, kā nepieļaut negatīvu ietekmi uz cilvēktiesību aizstāvjiem, kā arī pienācīga reakcija šādas ietekmes gadījumā, cita starpā garantējot efektīvas tiesības uz piekļuvi informācijai un nosakot prasību par patiesu *ex ante* apspriēšanos ar pirmdzīvotājiem, kurus ir ietekmējušas attiecīgās investīcijas; iesaka šajā stratēģijā iekļaut arī sistemātisku cilvēktiesību apdraudējuma riska novērtējumu, tostarp *ex ante* izvērtējumu, un pastāvīgi veikt uzraudzību uz vietas; aicina EIB savos līgumos iekļaut klauzulas, kas paredzētu iespēju apturēt izmaksāšanu smagu cilvēktiesību vai vides un sociālo standartu pārkāpumu gadījumā, un nodrošināt, lai sūdzību mehānismu būtu viegli pieejami — arī no attālo un marginālizēto kopienu viedokļa — un tiktu iedarbināti savlaicīgi un darbotos efektīvi;
71. atzinīgi vērtē to, ka EIB jau nodarbina cilvēktiesību speciālistus, un iesaka turpmāk pieņemt darbā šādus speciālistus no partnervalstīm, lai tā labāk izprastu vietējos apstākļus un varētu uzraudzīt jebkādus pārkāpumus;
72. atzinīgi vērtē to, ka EIB un Japānas Starptautiskās sadarbības aģentūra (*JICA*) 2019. gada 26. septembrī parakstīja saprašanās memorandu, pateicoties kam, jaunattīstības valstīs varēs vēl vairāk izvērst līdzfinansēšanu un līdzinvestēšanu; uzskata, ka šī sadarbība pastiprina EIB un *JICA* svarīgo stratēģisko partnerību tādu projektu atbalstīšanā trešās valstīs, ar kuriem tiek risinātas globālas problēmas;
73. konstatē EIB priekšsēdētāja *Werner Hoyer* nesenos paziņojumus par EIB galveno prioritāti — attīstību; papildus tam secina, ka EIB ierosināja izveidot īpašu, attīstībai veltītu meitasuzņēmumu — Eiropas Ilgtspējīgas attīstības banku; aicina EIB risināt dialogu ar Parlamentu par tās plāniem izveidot meitasuzņēmumu, kas īstenotu tās attīstības darbības, jo īpaši saistībā ar diskusijām ar Padomi pēc lietpratēju augsta līmeņa grupas ziņojuma par Eiropas finanšu attīstības arhitektūru;
74. aicina EIB ievērot paraugpraksi un brīvas, iepriekšējas un informētas piekrišanas principu attiecināt uz visām skartajām kopienām, ja tiek veiktas ar zemi un dabas resursiem saistītas investīcijas, nevis piekrišanu prasīt tikai no pirmiedzīvotājiem;

Pārvaldība, pārredzamība un pārskatatbildība

¹ Ziņojums: “Cachez ces fossiles que l’on ne saurait voir: 3 institutions financières publiques à l’épreuve de l’Accord de Paris», Les Amis de la Terre France, Oxfam France et Réseau Action Climat-France” (Paslēpiet šos aizvēsturiskos atradņus, kurus neviens nedrīkst redzēt: trīs publiskās kredītinstitūcijas, kurām ir jāiztur Parīzes nolīguma pārbaudījums, *Les Amis de la Terre France, Oxfam France un Réseau Action Climat-France*), 2019. gada jūlijs.

75. atgādina, ka visām ES struktūrām būtu jāievēro vieni un tie paši pārskatatbildības un pārredzamības principi¹; uzstāj, ka EIB grupas ekonomiskās nozīmes palielināšanās un tās investīciju kapacitātes pieaugums, kā arī ES budžeta izmantošana tās operāciju garantēšanai ir jāpapildina ar pārredzamību, atbildību un pārskatatbildību attiecībā uz tās ekonomiskajām operācijām, ES budžeta garantijas izmantošanu no EIB puses, EIB operāciju papildināmību un iespējamiem nākotnes plāniem EIB izveidot attīstības jomā darbojošos meitasuzņēmumu; prasa pārredzami pieņemt lēmumus un cieši sadarboties ar ES iestādēm, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu saskaņotību un ticamību; konstatē, ka EIB grupas pārredzamības politikas pamatā ir pieņēmums par informācijas izpaušanu, un atgādina EIB par juridiskajām saistībām, kas tai izriet no Orhūsas konvencijas, Eiropas Savienībā nodrošināt pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespējas griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem;
76. atbalsta saskaņā ar trešo daudzveidības un iekļautības stratēģiju laikposmam 2018. – 2021. gadam EIB veikto apņemšanos līdz 2021. gadam sieviešu īpatsvaru augsta ranga amatpersonu vidū palielināt līdz 50 %; aicina EIB nodrošināt, lai nākamajos divpadsmit mēnešos tā sasniegtu mērķi saņemt dzimumu līdztiesības ekonomiskā izdevīguma sertifikātu (*EDGE*);
77. atzinīgi vērtē to, ka Vadības komitejas sanāksmes tagad tiek atspoguļotas publiskos kopsavilkumos, kā tas ir ieteikts Parlamenta jaunākajos ziņojumos; uzsver nepieciešamību regulāri publicēt visu EIB vadības struktūru sanāksmju saturu un prasa nodrošināt lielāku Vadības komitejas sanāksmju un to rezultātu pārredzamību;
78. prasa EIB atbilstoši ES tiesību aktiem publicēt informāciju par tiešajiem aizdevumiem, kas ir jāapstiprina Vadības komitejai, tostarp par katru projektu publicēt Komisijas un tās dalībvalsts atzinumu, kurā attiecīgo projektu ir paredzēts īstenot, kā arī pēc pieprasījuma publicēt rezultātu mērījumu lapas;
79. aicina EIB 2020. gadā pārskatīt savu pārredzamības politiku, lai nodrošinātu, ka laikus tiek publicēta plašāka informācija par visām tās finansēšanas darbībām, lai varētu pārliecināties, ka tās pārredzamības politika atbilst saistībām, kas ir uzņemtas attiecībā uz sabiedrību, klimatu un vidi; uzsver, ka ir svarīgi, lai EIB darbības būtu saskaņotas ar ES politikas virzieniem;
80. aicina EIB vēl vairāk uzlabot pārredzamību un piekļuvi informācijai, jo īpaši attiecībā uz līgumslēgšanas ar galvenajiem uzņēmumiem un apakšuzņēmumiem sistēmu, iekšējās izmeklēšanas rezultātiem un atlasīti, tās darbību un programmu uzraudzību un izvērtēšanu;
81. aicina EIB nodrošināt savu finanšu starpnieku visaugstāko godīguma līmeni un uz to aizdevumiem attiecināt tādas pašas pārredzamības prasības kā uz citiem aizdevumu veidiem; aicina EIB pārtraukt sadarbību ar finanšu starpniekiem, kuru reputāciju aptumšo nepārredzamība, krāpšana, korupcija, organizētā noziedzība vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija vai cilvēktiesību pārkāpumi; uzsver, ka ar šādām jaunām prasībām MVU piekļuvi finansējumam ierobežot nedrīkst;

¹ Kā par to 2018. gadā atgādināja Eiropas Revīzijas palāta.

82. prasa pārskatīt tiesisko regulējumu par EIB rūpības pienākuma saistībām, jo īpaši, lai stiprinātu šīs bankas tādu līgumu nosacījumus, kas ir noslēgti ar tās klientiem un kas attiecas, piemēram, uz krāpšanu un korupciju;
83. aicina EIB uzlabot ieinteresēto personu iesaisti un sabiedriskās apspriešanas procesus attiecībā uz tās finansētajiem projektiem; prasa EIB labāk pārraudzīt un uzraudzīt ieinteresēto personu iesaistes dažādos posmus un nodrošināt, ka projektu virzītāju rīcībā būtu stingras aizsardzības garantijas, kas izpaustos kā saistošas prasības;
84. aicina EIB pastiprināti pildīt tās uzticamības pārbaudes pienākumus saskaņā ar ES tiesību aktiem par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas izskaušanu un nodrošināt pilnīgu tiesisko regulējumu, pamatojoties uz kuru, tā varētu efektīvi novērst iesaistīšanos nelikumīgās darbībās un nodrošināt pienācīgu sankciju noteikšanas režīmu, ko piemērotu ES tiesību neievērošanas gadījumos;
85. sagaida, ka EIB pielāgos savus iekšējās politikas virzienus, lai ņemtu vērā jauno tiesisko regulējumu, kas ir ieviests, lai papildus krāpšanai nodokļu jomā apkarotu arī izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, un uzsver tās Krāpšanas izmeklēšanas nodaļas neatkarības un efektivitātes nozīmību; mudina EIB vairāk sadarboties ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un valstu iestādēm, lai nepieļautu krāpšanu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, un nodrošināt, ka Eiropas Prokuratūra *EPPO* ir proaktīvi informēta un kompetentajām iestādēm darīt zināmus visus iespējamās krāpšanas gadījumus; proaktīvi interesējas par EIB darbībām; uzskata, ka *EPPO* nākotnē vajadzētu būt pilnvarām veikt kriminālvajāšanu par noziedzīgu darbību ar EIB līdzekļiem dalībvalstīs, kuras ir *EPPO* locekles; prasa šim jaunajam uzdevumam piešķirt pietiekami daudz finanšu resursu;
86. pauž nopietnas bažas par neseno rakstu¹ attiecībā uz EIB iekšējo revīziju, kurā tika konstatēti nopietni trūkumi veidā, kā banka piemēro nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas standartus; atzinīgi vērtē to, ka EIB novērs šos trūkumus, un mudina EIB prioritārā kārtā pabeigt darbu līdz 2020. gada jūlijam un atskaitīties Parlamentam par konkrētajiem darbiem, jo īpaši tiem, kuru mērķis bija pastiprināt EIB klientu uzticamības pārbaudi; aicina EIB ar šo iekšējās revīzijas ziņojumu iepazīstināt Parlamentu un publicēt revīzijas ziņojuma jēgpilnu kopsavilkumu un novērtējumu par to, kā katrs trūkums tika konkrēti novērsts, un minēto kopsavilkumu un novērtējumu darīt pieejamus plašākai sabiedrībai, lai tā varētu novērtēt EIB šajos jautājumos gūtos panākumus; tādēļ ierosina EIB grupai atjaunināt savu trauksmes celšanas politiku nolūkā atspoguļot dalībvalstīs patlaban spēkā esošo Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 23. oktobra Direktīvu (ES) 2019/1937 par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem²
87. konstatē, ka EIB ir izstrādājusi krāpšanas apkarošanas politiku, ko īsteno neatkarīgs birojs, kura uzdevums ir izmeklēt iekšējus vai ārējus ziņojumus par iespējamu krāpšanu; aicina EIB apsvērt iespēju atjaunināt savu politiku, lai uzlabotu tās krāpšanas apkarošanas satvaru un nodrošinātu atbilstošu resursu daudzumu, it īpaši, ņemot vērā EIB būtisko lomu tādu ES politikas virzienu īstenošanā kā *InvestEU* un Eiropas zaļais kurss; konstatē, ka EIB krāpšanas apkarošanas politikā jau ir paredzētas sankcijas un

¹ <https://luxtimes.lu/european-union/40483-eib-under-scrutiny-for-failings-after-whistleblowing-complaints>

² OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.

korektīvi pasākumi un, pateicoties tiem, piemēram, var apturēt līdzekļu izmaksu, pieprasīt atmaksāšanu un apturēt vai atcelt projektu īstenošanu; aicina EIB apturēt līdzekļu izmaksu gadījumos, kad tiek ziņots par administratīvām kļūmēm un/vai korupciju;

88. atzinīgi vērtē EIB grupas pārskatītās politikas pieņemšanu attiecībā uz vāji regulētām, nepārredzamām un sadarbībā neieinteresētām jurisdikcijām (NCJ)¹; aicina citas Eiropas kredītiestādes piemērot tādus pašus standartus; sagaida, ka EIB pieņems sīki izstrādātas darbības procedūras un noteikt uzticamības pārbaudes pasākumus nolūkā īstenot jaunu NCJ politiku; konstatē, ka EIB saskaņā ar ES tiesību aktiem savā tīmekļa vietnē publicē izsmeltošas ziņas par katru savu klientu operāciju un pārbauda savu klientu faktiskos īpašniekus, ja to no EIB saņemtie aizdevumi ir garantēti ar ES budžeta līdzekļiem; turklāt prasa EIB tīmekļa vietni sasaistīt ar dalībvalstu līmeņa reģistriem, kuros var iegūt datus par faktiskajām īpašumtiesībām; atgādina, ka ir ārkārtīgi svarīgi stiprināt savu politiku attiecībā uz nepārredzamām jurisdikcijām un sadarbībā neieinteresētām jurisdikcijām, ņemot vērā jaunus un šā brīža veidus, kā izvairīties no nodokļu maksāšanas, piemēram, hibrīdneatbilstību un intelektuālā īpašuma tiesību preferenciālu režīmu vai zemu vai nulles nodokļu jurisdikciju izmantošana peļņas novirzīšanai, jo īpaši, par tiešo un netiešo aizdevumu piešķiršanas nosacījumu nosakot katras valsts nodokļu un grāmatvedības datu publicēšanu; aicina EIB iesniegt neizpildīto darījumu sarakstu, jo īpaši gadījumos, kad runa ir par starptautisko nodokļu oāžu sarakstu; aicina EIB, nodokļu jomā veicot uzticamības pārbaudi, attiecībā uz riska ziņā sensitīviem projektiem pilnībā izmantot savu nodokļu apiešanas novēršanas instrumentu kopumu un nepieciešamības gadījumā — pārceļšanas prasības; konstatē EIB grupas pārskatīto nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas satvaru un aicina EIB atjaunināt savu politiku, ņemot vērā piekto Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas direktīvu un sadarboties ar attiecīgajām iestādēm, lai noteiktu tiesību aktu normu pārkāpumiem atbilstošas sankcijas un stingrus standartus attiecībā uz finanšu starpniekiem;
89. pieņem zināšanai, ka EIB ir pārskatījusi tās sūdzību izskatīšanas mehānisma politiku un procedūras, ar kurām nodrošina, ka minētais mehānisms ir pilnībā funkcionāls, lai atklātu un novērstu iespējamus cilvēktiesību pārkāpumus projektos, kuros ir iesaistīta EIB; aicina EIB nodrošināt šā mehānisma neatkarību un efektivitāti; mudina īstenot Eiropas Ombuda ieteikumus;
90. aicina EIB tās sadarbību ar Eiropas Ombudu uzlabot;
91. atzinīgi vērtē EIB grupas stratēģiju dzimumu līdztiesības jomā un Dzimumu līdztiesības rīcības plānu un ar nepacietību gaida šā rīcības plāna īstenošanas otro posmu;
92. aicina EIB veicināt sieviešu līdzdalību un aktīvi sekmēt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību augstākajos amatos;
93. aicina Komisiju, Eiropas Revīzijas palātu (ERP) un EIB palielināt ERP nozīmi drīzumā gaidāmajā tā trīspusējā nolīguma pārjaunošanā, ar ko reglamentē iesaistīšanās

¹ EIB, "EIB Group Policy towards weakly regulated, non-transparent and non-cooperative jurisdictions and tax good governance" (EIB grupas politika attiecībā uz vāji regulētām, nepārredzamām un sadarbībā neieinteresētām jurisdikcijām un nodokļu tiesību pārvaldību), 2019. gada marts.

noteikumus; prasa, lai ERP tiktu piešķirtas pilnvaras revidēt visas EIB operācijas, tostarp novērtēt tās investīciju darbību rentabilitāti un tās projektu papildināmību, un lai šīs revīzijas tiktu nodotas atklātībai; papildus tam aicina ERP izstrādāt ieteikumus par EIB ārējās kreditēšanas darbību rezultātiem un to saskaņotību ar ES politikas virzieniem;

94. prasa EIB noslēgt iestāžu nolīgumu ar Parlamentu, lai uzlabotu piekļuvi EIB dokumentiem un datiem;
95. prasa steidzami paplašināt Parlamenta kompetenci pār EIB stratēģisko ievirzi un politikas virzieniem, tādējādi nodrošinot investīciju demokrātisku kontroli, tostarp tiesības EIB iesniegt jautājumus, uz kuriem tai ir jāatbild rakstiski, kā tas jau ir noteikts attiecībā uz ECB; aicina EIB grupu uzlabot tās pārskatbildību attiecībā uz minētajiem jautājumiem un ierosina reizi ceturksnī rīkot dialogu ar attiecīgajām Parlamenta komitejām, lai nodrošinātu līdzdalību EIB investēšanas stratēģijā, kā arī atbilstošu pārraudzību; uzsver, ka ir svarīgi, lai Parlamentam būtu plašākas pārbaudes pilnvaras attiecībā uz EIB Direktoru padomes lēmumiem, un norāda uz iespēju Parlamentam piešķirt novērotāja statusu Direktoru padomes sanāksmēs, lai nodrošinātu labāku informācijas apmaiņu; prasa, lai Komisija Parlamentam darītu pārredzamāku nostāju, ko tā pauž EIB Direktoru padomē; lai pastiprinātu EIB pārskatbildību, prasa noslēgt EIB un Parlamenta saprašanās memorandu nolūkā uzlabot piekļuvi EIB dokumentiem un datiem par nākotnes stratēģisko orientāciju un finansēšanas politikas virzieniem;
96. aicina EIB priekšsēdētāju iesniegt šo rezolūciju EIB direktoriem un vadītājiem un prasa to apspriest Vadības komitejā;

o

o o

97. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.